

Примітка 1. Облікова політика

Примітка 1.1. Основна діяльність

Відкрите акціонерне товариство РЕАЛ БАНК (скорочено ВАТ РЕАЛ БАНК) під час виконання своїх функцій керується такими законодавчими документами та інструкціями:

- Закон України „Про банки та банківську діяльність”;
- Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”;
- Закон України „Про господарські товариства”;
- Закон України „Про платіжні системи та переказ коштів в Україні”;
- Закон України „Про цінні папери та фондовий ринок”
- Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку;
- План рахунків, затверджений Постановою Правління Національного банку України від 17.06.2004 №280, зі змінами та доповненнями;
- Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України, затверджене постановою Правління Національного банку України №566 від 30.12.1998, зі змінами та доповненнями;
- Положення про організацію операційної діяльності в банках України, затверджене постановою Правління Національного банку України 18.06.2003 №254, зі змінами та доповненнями;
- Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України 21.01.2004 №22, зі змінами та доповненнями;
- Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України, затверджені постановою Правління Національного банку України 18.06.2003 №255;
- Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена постановою Правління Національного банку України №368 28.08.2001;
- Інструкція з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України, затверджена постановою Правління Національного банку України №435 15.09.2004;
- Інструкція з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України, затверджена постановою Правління Національного банку України №480 20.12.2005 зі змінами та доповненнями;
- Положення про порядок формування та використання резервів на відшкодування можливих втрат від дебіторської заборгованості, затверджене постановою Правління Національного банку України №505 13.12.2002;
- Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України, затверджена постановою Правління Національного банку України 20.10.2004 №495, зі змінами та доповненнями;
- Інструкція з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України, затверджена постановою Правління Національного банку України 17.11.2004 №555, зі змінами та доповненнями;
- Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затверджена постановою Правління Національного банку України 12.11.2003 №492, зі змінами та доповненнями;
- Правила бухгалтерського обліку операцій з використанням платіжних карток у банках України, затверджені постановою Правління Національного банку України 08.04.2005 №123, зі змінами та доповненнями;
- Положення про здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України, затверджене постановою Правління НБУ №520 від 29.12.2000;
- Інструкція з бухгалтерського обліку запасів матеріальних цінностей банків України, затверджена постановою Правління Національного банку України 10.12.2004 №625, зі змінами та доповненнями;

- Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків, затверджене постановою Правління Національного банку України №279 06.07.2000, зі змінами та доповненнями;
- Положення про порядок формування резерву під операції банків України з цінними паперами, затверджене постановою Правління Національного банку України №31 02.02.2007 зі змінами та доповненнями;
- Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України, затверджена постановою Правління Національного банку України №358 03.10.2005;
- та інші нормативні документи.

До системи ВАТ РЕАЛ БАНК входять і забезпечують діяльність такі структурні одиниці:

- Головний банк - ВАТ РЕАЛ БАНК у м.Харкові,
- Лисичанська філія ВАТ РЕАЛ БАНК у м.Лисичанську Луганської області,
- Севастопольська філія ВАТ РЕАЛ БАНК у м.Севастополі,
- відділення ВАТ РЕАЛ БАНК у м.Харкові,
- відділення №2 ВАТ РЕАЛ БАНК у м.Харкові,
- відділення Лисичанської філії ВАТ РЕАЛ БАНК у м.Северодонецьку,
- відділення №2 Лисичанської філії ВАТ РЕАЛ БАНК у м.Лисичанськ.
- відділення №1 Севастопольської філії ВАТ РЕАЛ БАНК у м.Євпаторії.

Організаційна структура ВАТ РЕАЛ БАНК, яка діяла на 01.01.2009, зображена на схемі.

ВАТ РЕАЛ БАНК є комерційною установою, яка з метою одержання прибутку здійснює банківську діяльність, залучає грошові кошти і розміщує їх від свого імені на умовах повернення, платності та здійснює інші операції згідно зі своїм Статутом.

Предметом діяльності банку є надання послуг з комплексного банківського обслуговування суб'єктам підприємницької діяльності усіх форм власності і сфер діяльності, а також громадянам та їх об'єднанням згідно з діючими ліцензією та письмовим дозволом, які надані Національним банком України.

Основними видами діяльності ВАТ РЕАЛ БАНК є: операції з кредитування, розрахунково-касове обслуговування, залучення коштів на депозитні рахунки та розміщення залучених коштів, операції з цінними паперами.

Основним принципом фінансової діяльності ВАТ РЕАЛ БАНК є прагнення одержання максимального прибутку, при цьому операції повинні проводитись з урахуванням можливого економічного ризику, тобто збитків, які можуть бути як прямими, так і у вигляді санкцій з боку контролюючих органів.

Примітка 1.2. Основи облікової політики та складання звітності

Відповідно до положення банку про облікову політику активи та зобов'язання відображаються як в аналітичному, так і синтетичному обліку таким чином, щоб не переносити існуючі фінансові ризики на наступні звітні періоди. Більшість активів та зобов'язань обліковуються за первісною (історичною) вартістю, або за сумами, визначеними в угодах.

Облікова політика ВАТ РЕАЛ БАНК базується на міжнародних стандартах бухгалтерського обліку та міжнародних стандартах фінансової звітності.

Функціональною валютою, у якій ведеться бухгалтерський облік є українська гривня. Фінансова звітність подається у тисячах українських гривень.

Облікова політика ВАТ РЕАЛ БАНК на 2008 рік визначає правила запису операцій, параметри аналітичного обліку, облік окремих активів і пасивів та операцій, методи оцінки.

В цілому облікова політика банку являється інструментом, що впливає на форми та методи ведення обліку і фінансові результати діяльності банку, та є основою для складання фінансової, податкової та іншої звітності. Згідно із Законом України „Про бухгалтерський

облік та фінансову звітність в Україні” та Постановою Правління Національного банку України №566 від 30.12.1998 зі змінами до активів і зобов’язань банком застосовувались такі принципи бухгалтерського обліку, як повне висвітлення, превалювання сутності над формою, автономність, обачність, безперервність, нарахування та відповідність доходів і витрат, послідовність, історична (фактична) собівартість.

За основу обліку прийнято план рахунків, затверджений Постановою Правління Національного банку України від 17.06.2004 №280 зі змінами та доповненнями. Кожна операція відображається в обліку окремо в хронологічному порядку здійснення. Дані обліку дозволяють своєчасно складати щоденні баланси та баланси на звітні дати. Статистична та фінансова звітність за складом і формами виконувалася згідно з вимогами Національного банку України.

Положення про облікову політику банку затверджується наказом Голови Правління банку до початку нового календарного року та доводиться до відома всіх підрозділів і філій банку.

Облікова політика і внутрішні процедури банку, що здійснюються відповідно до законодавства України, забезпечують повноту та достовірність операцій у сфері обліку. Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності у банку здійснюється у валюті України. Операції в іноземній валюті відображаються в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності у валюті України з перерахуванням її за офіційним валютним курсом, установленим Національним банком України на дату здійснення операції або складання звітності.

Операції відображаються в обліку в тому звітному періоді, в якому вони були здійснені, незалежно від дати руху коштів за ними. Доходи та витрати обліковуються у періоді, до якого вони належать. Отримані доходи, які належать до майбутніх періодів, обліковуються як відстрочені доходи. Здійснені витрати та платежі, які належать до майбутніх періодів, обліковуються як відстрочені витрати.

В банку розроблені та затверджені основні складові облікової політики, а саме:

- характеристика аналітичних рахунків внутрішнього плану рахунків;
- про додаткові реєстри аналітичного обліку та форми первинних документів;
- про права співробітників на підписання документів та перелік операцій, які потребують додаткового контролю;
- порядок проведення інвентаризації та методи оцінки активів та зобов’язань;
- порядок контролю за здійсненням внутрішньобанківських (господарських) операцій;
- порядок фінансування (бюджетування) структурних підрозділів банку;
- залучення та розміщення фінансових ресурсів між установами одного банку;
- обслуговування рахунків філій банку в іноземній валюті;
- порядок застосування в обліку принципу нарахування доходів та витрат;
- порядок підписання, візування та реєстрації договорів;
- положення про формування та зберігання первинних документів, облікових реєстрів, звітів;
- порядок виправлення помилкових записів у реєстрах бухгалтерського обліку;
- порядок обліку цінностей та документів, які зберігаються в касовому сховищі, на позабалансових рахунках;
- про проведення операцій із власними цінними паперами (акціями);
- про інвестиційну політику банку;
- про внутрішній контроль професійного учасника ринку цінних паперів;
- про провадження діяльності торговця цінними паперами;
- положення про проведення операцій структурних підрозділів;
- положення про облік заробітної плати та розрахунків з працівниками
- та інші.

Цінні папери в портфелі банку на продаж оцінюються згідно з внутрішнім положенням банку про методичку визначення справедливої вартості та зменшення корисності цінних

паперів, нематеріальні активи та основні засоби зараховуються на баланс за первісною вартістю.

Примітка 1.3. Консолідована фінансова звітність

ВАТ РЕАЛ БАНК не має асоційованих і дочірніх компаній.

Примітка 1.4. Первісне визнання фінансових інструментів

Цінні папери, які перебувають в портфелі банку на продаж, оцінюються одним з таких методів:

- за справедливою вартістю – боргові (обов'язково), пайові (бажано);
- за собівартістю – акції, чию справедливу вартість визначити неможливо.

За цінними паперами, що обліковуються в портфелі банку на продаж та внесені до біржового реєстру і списку, за справедливу вартість береться вартість, що визначена за його котирувальною ціною покупця (ціною bid) згідно з даними оприлюднених котирувань цінних паперів на фондових біржах на час закриття останнього біржового дня звітного місяця.

У разі відсутності таких котирувань на зазначену дату справедлива вартість цінного папера визначається за його останнім біржовим курсом, що визначений за результатами біржових торгів, які відбулися протягом останніх п'яти робочих днів звітного місяця. При цьому розглядаються як лістингові цінні папери, так і цінні папери, які внесені до біржових списків та мають визначений біржовий курс, розрахований та оприлюднений відповідно до вимог законодавства.

Для підтвердження справедливої вартості цінних паперів, що знаходяться в портфелі цінних паперів банку, а також надаються в забезпечення зобов'язань за активними операціями банку у якості застави, використовуються щомісячні витяги з котирувань на купівлю цінних паперів (bid) фондових бірж КМФБ та ПФТС. Зазначені витяги підтверджуються:

- від КМФБ біржовим повідомленням з печаткою канцелярії КМФБ;
- від ПФТС листом з інформацією та печаткою канцелярії ПФТС.

За цінними паперами в портфелі на продаж, справедлива вартість яких не може бути визначена банком згідно з даними оприлюднених котирувань цінних паперів на фондових біржах, справедлива вартість розраховується з використанням значення ставки КІАСР.

Оцінку цінних паперів у портфелі банку на продаж та порядок застосування переоцінки щодо них та визнання зменшення корисності за цінними паперами ВАТ РЕАЛ БАНК здійснював відповідно до облікової політики банку, внутрішнього положення про методику визначення справедливої вартості та зменшення корисності цінних паперів, „Положення про порядок формування резерву під операції банків України з цінними паперами”, затвердженого постановою Правління Національного банку України №31 від 02.02.2007, Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України, затвердженої постановою Правління Національного банку України №358 від 03.10.2005.

За фінансовими інструментами з міжбанківських операцій не передбачені комісії, які впливають на їхню вартість при первісному визнанні, тобто справедлива вартість фінансових інструментів дорівнює їх балансовій вартості.

Первісне визнання фінансових інструментів з кредитування відбувалось протягом звітного року за балансовою вартістю наданого активу.

Первісне визнання необоротних активів відбувалось протягом звітного року за первісною вартістю.

Примітка 1.5. Торгові цінні папери

Цінних паперів у торговому портфелі банку протягом 2008 року не було.

Примітка 1.6. Кредити та заборгованість клієнтів

Заборгованість за кредитними операціями, що становить кредитний портфель банку, відображається у звіті Баланс за сумою основного боргу за вирахуванням резервів на потенційні збитки.

Оцінка кредитів та заборгованості клієнтів відбувалася відповідно до вимог „Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків”, затвердженого постановою Правління Національного банку України №279 від 06.07.2000 зі змінами та доповненнями, та згідно з внутрішнім положенням банку про оцінку фінансового стану позичальника.

Первісне визнання фінансових інструментів з кредитування відбувалось протягом звітного року за балансовою вартістю наданого активу.

Станом на 01.01.2009 ВАТ РЕАЛ БАНК має зобов'язання кредитного характеру, а саме: фінансові гарантії, які обліковуються за рахунком №9020 у сумі 151 тис.грн.

Протягом 2008 року заборгованість за міжбанківськими операціями, яка входила до складу кредитного портфеля банку, визнавалася за справедливою вартістю, яка дорівнювала балансовій вартості та відображалася у звіті „Баланс” за сумою основного боргу за вирахуванням резервів на потенційні збитки.

Знецінення активів протягом звітного року не відбувалось.

На підставі заяви про відкриття документарного акредитива від 08.07.2008 згідно з контрактом №JLE8002(UA)-EMP від 25.06.2008 у ВАТ РЕАЛ БАНК був відкритий імпорتنний акредитив №LCI5640807081. Дата відкриття акредитива – 08.07.2008.

Наказодавець документарного акредитива – ЗАТ „СТРУМ” (код ЄДРПОУ 23003811). Сума – 880 тис.ЄВРО. Бенефіціар – Компанія @AREVA T&D OY? Asykzylsz/

Дата та місце закінчення строку дії документарного акредитива – 9 грудня 2009 року, Франкфурт-на-Майні, Німеччина.

Вид документарного акредитива – безвідкличний.

Підтверджуючий та виконуючий банк – Commerzbank A.G., Франкфурт-на-Майні, Німеччина.

Спосіб виконання документарного акредитива – платіж за пред'явленням.

Примітка 1.7. Цінні папери в портфелі банку на продаж

Цінні папери, які перебувають в портфелі банку на продаж, оцінюються одним з таких методів:

- за справедливою вартістю – боргові (обов'язково), пайові (бажано);
- за собівартістю – акції, чия справедлива вартість визначити неможливо.

За цінними паперами, що обліковуються в портфелі банку на продаж та внесені до біржового реєстру і списку, за справедливу вартість береться вартість, що визначена за його котирувальною ціною покупця (ціною bid) згідно даних оприлюднених котирувань цінних паперів на фондових біржах на час закриття останнього біржового дня звітного місяця.

У разі відсутності таких котирувань на зазначену дату справедлива вартість цінного папера визначається за його останнім біржовим курсом, що визначений за результатами біржових торгів, які відбулися протягом останніх п'яти робочих днів звітного місяця, при цьому розглядаються як лістингові цінні папери так і цінні папери, які внесені до біржових списків та мають визначений біржовий курс, розрахований та оприлюднений відповідно до вимог законодавства.

Для підтвердження справедливої вартості цінних паперів, що знаходяться у портфелі цінних паперів банку, а також надаються в забезпечення зобов'язань за активними операціями банку у якості застави, використовуються щомісячні витяги з котирувань на

купівлю цінних паперів (Bid) фондових бірж КМФБ та ПФТС. Зазначені витяги підтверджуються:

- від КМФБ біржовим повідомленням з печаткою канцелярії КМФБ;
- від ПФТС листом з інформацією та печаткою канцелярії ПФТС.

За цінними паперами в портфелі на продаж, справедлива вартість яких не може бути визначена банком згідно даних оприлюднених котирувань цінних паперів на фондових біржах, справедлива вартість розраховується з використанням значення ставки КІАСР.

Оцінку цінних паперів у портфелі банку на продаж та порядок застосування переоцінки щодо них та визнання зменшення корисності за цінними паперами ВАТ РЕАЛІ БАНК здійснювало відповідно до облікової політики банку, внутрішнього положення про методику визначення справедливої вартості та зменшення корисності цінних паперів, „Положення про порядок формування резерву під операції банків України з цінними паперами”, затвердженого постановою Правління Національного банку України №31 від 02.02.2007, Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України, затвердженої постановою Правління Національного банку України №358 від 03.10.2005.

У разі відсутності ризику цінного папера резерв за таким цінним папером не формується (подальша оцінка за таким цінним папером здійснюється відповідно до нормативно-правових актів щодо бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України). При цьому справедлива вартість позалістингових цінних паперів, які включені до біржових списків та мають визначений біржовий курс, оцінюються за їх ринковою вартістю, яка визначається за даними біржових курсів організаторів торгівлі, розрахованих та оприлюднених відповідно до вимог законодавства. Тобто, аналогічно як і лістингових цінних паперів.

У разі відсутності ризику цінного паперу та відсутності оприлюднених котирувань за нелістинговими цінними паперами сума очікуваного відшкодування за таким цінним папером розраховується залежно від виду цінного папера. Після визначення суми очікуваного відшкодування (поточної справедливої вартості), розраховується різниця між поточною справедливою та балансовою вартістю цінного папера. За результатом розрахунку здійснюється переоцінка цінного папера станом на 1 число кожного місяця у такому порядку:

- у разі перевищення справедливої вартості над балансовою вартістю здійснюється дооцінка цінного папера;
- у разі перевищення балансової вартості над сумою очікуваного відшкодування здійснюється уцінка цінного папера.

Переоцінка цінних паперів здійснювалась у разі зміни справедливої вартості. Переоцінка акцій відображалася за рахунками №3107 та №5102, боргових цінних паперів – за рахунками №3115 та №5102.

Нарахування процентів за борговими цінними паперами (облігаціями) здійснювалось за процентною ставкою купона та відображалось за рахунком №3118. При надходженні коштів за нарахованими процентами вони відображались за рахунком №3118.

Амортизація дисконту боргових цінних паперів (векселів) здійснювалась за методом ефективної ставки відсотка та відображалася за рахунком №3116. Сума амортизації дисконту збільшувала процентний дохід за цінними паперами.

Процентні доходи, що були отримані від цінних паперів під час володіння ними, відображались за рахунком №6052. Втрат від зменшення корисності цінних паперів у 2008 році не відбувалося, у разі настання таких подій вони відображаються за рахунком №7703.

Основними критеріями об'єктивних доказів, що свідчать про зменшення корисності цінних паперів, та ознак ризику цінних паперів - ризику, пов'язаного із вкладанням коштів у цінні папери, що проявляються у вигляді втрати економічної вигоди від утримання цінних паперів та засвідчуються наявністю при наймі однієї із нижчезазначених подій (об'єктивних доказів зменшення корисності), які мають вплив на очікувані майбутні грошові потоки за цінними паперами, є:

- фінансові труднощі емітента цінних паперів, при зниженні класу емітента (крім зниження до класу Б включно для пайових цінних паперів, для векселів нижче класу А);
- висока ймовірність банкрутства;
- реорганізація емітента;
- зникнення активного ринку для цих цінних паперів через фінансові труднощі емітента;
- фактичне розірвання контракту внаслідок невиконання умов договору або прострочення виплати процентів чи основної суми;
- зменшення справедливої вартості акцій та інших цінних паперів з нефіксованим прибутком впродовж семи та більше місяців на 45,00% порівняно з їх собівартістю;
- зменшення справедливої вартості боргових цінних паперів впродовж семи та більше місяців на 50,00% порівняно з їх собівартістю.

Цінні папери у портфелі банку на продаж, які є об'єктом операцій репо протягом 2008 року були відсутні.

Примітка 1.8. Цінні папери в портфелі банку до погашення

Цінні папери, які перебувають в портфелі до погашення, оцінюються за амортизованою собівартістю.

Сума очікуваного відшкодування за цінними паперами в портфелі банку до погашення визначається як сума оцінених величин майбутніх грошових потоків за цінними паперами, зважених на показник безризиковості цінного папера та дисконтованих на ефективну ставку відсотка цього цінного папера.

Цінні папери в портфелі банку до погашення протягом 2008 року були відсутні.

Примітка 1.9 Інвестиційна нерухомість

До інвестиційної нерухомості належать власні або орендовані за договором фінансового лізингу (оренди) земля, будівлі або їх частини, що утримуються з метою отримання орендних платежів, доходів від зростання капіталу. Частина будівлі, що надається в оренду за договором про оперативний лізинг (оренду), повинна займати 70 і більше відсотків від загальної площі.

Не належать до інвестиційної нерухомості будівлі, у тому числі власні квартири, що використовуються для забезпечення житлово-побутових потреб працівників банку або адміністративних цілей, якщо дохід від їх використання незначний (менше 50% орендної плати за діючими цінами на момент укладення договору оренди).

Після первісного визнання інвестиційної нерухомості банк оцінює та відображає її в бухгалтерському обліку за первісною вартістю з урахуванням накопиченої амортизації та втрат від зменшення корисності.

В звітному році інвестиційна нерухомість за балансом банку не обліковувалась.

Примітка 1.10 Основні засоби

Придбані основні засоби визнаються в балансі за первісною вартістю, яка включає всі витрати, що пов'язані з придбанням, доставкою, установкою і введенням їх в експлуатацію.

Нарахування амортизації основних засобів здійснюється протягом строку їх корисного використання, який визначається банком самостійно під час їх первісного визнання згідно з внутрішнім Положенням про облік основних засобів, нематеріальних активів, оперативного лізингу. При нарахуванні амортизації використовується прямолінійний метод, за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на термін корисного використання основного засобу. Нарахування амортизації починається з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому основний засіб став придатним для корисного використання, і припиняється, починаючи з першого числа місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта. Амортизаційні відрахування проводяться до досягнення залишкової вартості об'єкта нульового значення.

Аналіз зміни методу амортизації основних засобів

(тис.грн.)

Рядок	Групи нематеріальних активів	Звітний рік			Попередній рік		
		Амортизаційні відрахування за методом, що був застосований у попередньому році	Амортизаційні відрахування за методом, що був застосований у звітному році	Ефект зміни методу амортизації (+,-)	Амортизаційні відрахування за методом, що був застосований у попередньому році	Амортизаційні відрахування за методом, що був застосований у звітному році	Ефект зміни методу амортизації (+,-)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Будинки, споруди та передавальні пристрої	69	69	0	49	49	0
2	Машини та обладнання	365	365	0	290	290	0
3	Транспортні засоби	293	293	0	301	301	0
4	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	75	75	0	84	84	0
5	Інші основні засоби	69	69	0	53	53	0
6	Бібліотечні фонди	-	-	-	-	-	-
7	Малоцінні необоротні матеріальні активи	165	165	0	97	97	0
8	Тимчасові (нетитульні) споруди	-	-	-	-	-	-
9	Інші необоротні матеріальні активи	209	209	0	201	201	0
10	Усього	1245	1245	0	1075	1075	0

Активи, що мають строк корисного використання більше року і вартість менше 1000грн., згідно з внутрішнім положення банку Про облік основних засобів, нематеріальних активів, оперативного лізингу відносяться до малоцінних необоротних матеріальних активів. Нарахування амортизації для малоцінних необоротних матеріальних активів встановлено в розмірі 100% їх вартості у першому місяці використання об'єкта. Діапазон строків корисного використання основних засобів такий: будинки, споруди – 360-600 місяців; обладнання – 60-120 місяців; транспорт – 84-108 місяців; інструменти, прилади, інвентар – 120 місяців; інші основні засоби – 120-600 місяців; інші необоротні матеріальні активи – 36-110 місяців. Термін корисного використання основних засобів переглядається у разі зміни очікуваних економічних вигод від його використання та затверджується Правлінням банку. Протягом звітного року строк корисного використання переглядався по групі основних засобів – гаражі переоцінені.

Результати переоцінки нерухомого майна

(тис.грн.)

Найменування	Первісна вартість до переоцінки	Сума зносу до переоцінки	Залишкова вартість до переоцінки	Первісна вартість до переоцінена	Сума зносу переоцінена	Залишкова вартість переоцінена	Сума до оцінки
Нерухомість банку, що забезпечує технологічне здійснення банківських функцій							
Відділення №2	699	28	671	1676	67	1610	938
Інша нерухомість							
Квартири (м.Харків, вул.Очаківська, 80):							
квартира 50	140	47	93	438	146	292	199
квартира 54	140	47	93	438	146	292	199
Гаражі:							
м.Харків, кооп.№5, бокс 20	14	6	7	167	81	86	79
м.Харків, кооп.№5, бокс 45	8	5	4	213	125	88	85
м.Харків, кооп. „Ювілейний”	11	6	5	214	122	92	87
м.Лисичанськ, літкра „Б”	9	3	6	27	9	17	11
м.Лисичанськ, літкра „В”	9	3	6	30	11	19	13
Всього	1030	145	885	3203	707	2496	1611

Згідно з вимогами П(С)БО 7 „Основні засоби”, Інструкції з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України (постанова Правління Національного банку України №480 від 20.12.2005 зі змінами та доповненнями) та внутрішнього Положення банку про облік основних засобів, нематеріальних активів, оперативного лізингу у листопаді 2008 року була проведена переоцінка будівлі відділення №2 ВАТ РЕАЛ БАНК, двох житлових приміщень, п'яти гаражних боксів, так як їх залишкова вартість суттєво (більше 50%) відрізнялася від справедливої вартості. Для проведення переоцінки банк скористався послугами незалежних експертів: ЧФ Агентство „Восток” (кваліфікаційний сертифікат №4522/05 від 30.12.2005, виданий Фондом Державного майна України, свідоцтво про реєстрацію в Державному реєстрі оцінювачів України від 19.04.2004 №1219) і ТОВ „Ексклюзив” (кваліфікаційний сертифікат №6976/08 від 07.05.2008, виданий Фондом Державного майна України). Результати дооцінки відображені у балансі банку 14.11.2008..

Методи та значні припущення у 2008 році не застосовувались під час попередньої оцінки справедливої вартості об'єктів.

У 2008 році знецінення основних засобів не визнавалося.

Примітка 1.11 Нематеріальні активи

Придбані нематеріальні активи відображаються в балансі за первісною вартістю, яка включає всі витрати, що пов'язані з доведенням нематеріальних активів до стану, у якому вони придатні для використання за призначенням.

Нарахування амортизації нематеріальних активів здійснюється протягом строку їх корисного використання, який визначається банком самостійно згідно з внутрішнім Положенням про облік основних засобів, нематеріальних активів, оперативного лізингу. При нарахуванні амортизації застосовується прямолінійний метод, за яким витратами поточного періоду визначається завжди однакова частина ціни придбання активів протягом усього визначеного строку їх корисного використання. Нарахування амортизації починається з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому нематеріальний актив став придатним для корисного використання, і припиняється, починаючи з першого числа місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта. Амортизаційні відрахування проводяться до досягнення залишкової вартості об'єкта нульового значення.

Протягом звітнього року метод та норми нарахування амортизації банком не змінювалися.

Аналіз зміни методу амортизації нематеріальних активів

(тис.грн.)

Рядок	Групи нематеріальних активів	Звітний рік			Попередній рік		
		Амортизаційні відрахування за методом, що був застосований у попередньому році	Амортизаційні відрахування за методом, що був застосований у звітному році	Ефект зміни методу амортизації (+,-)	Амортизаційні відрахування за методом, що був застосований у попередньому році	Амортизаційні відрахування за методом, що був застосований у звітному році	Ефект зміни методу амортизації (+,-)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Права на користування майном	-	-	-	-	-	-
2	Права на комерційні позначення	-	-	-	-	-	-
3	Авторські та суміжні з ними права, у тому числі:	-	-	-	-	-	-
3.1	Програмне забезпечення	-	-	-	-	-	-
4	Інші нематеріальні активи	173	173	0	167	167	0
5	Усього	173	173	0	167	167	0

Діапазон строків корисного використання нематеріальних активів від 12 до 120 місяців. Переоцінка первісної вартості та перегляд строку корисного використання нематеріальних активів не здійснювалися. Незалежний оцінювач не залучався.

Примітка 1.12 Оперативний лізинг (оренда)

Станом на 01.01.2009 банком за договором №1858/17 від 05.04.2005р строком на 5 років і 2 місяці надано Церкві „Слово життя” в оперативний лізинг частину (324,3 кв.м) будівлі Лисичанської філії ВАТ РЕАЛ БАНК в м. Лисичанськ.

Примітка 1.13 Фінансовий лізинг (оренда)

У звітному році ВАТ РЕАЛ БАНК не отримував та не надавав активи у фінансовий лізинг (оренду).

Примітка 1.14 Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття

Необоротні активи визнаються утримуваними для продажу у разі, якщо на дату балансу (квартал, рік) Правлінням банку затверджений план продажу активів, укладені конкретні угоди про їх продаж та виконуються такі умови:

- економічні вигоди очікується отримати від продажу активів, а не від їх використання за призначенням;
- стан активів, у якому вони перебувають, дає змогу здійснити негайний продаж і є високий ступінь ймовірності їх продажу протягом року з дати класифікації.

План продажу довгострокових активів у 2008 році Правлінням банку не затверджувався.

Оцінка довгострокових активів, призначених для продажу, та активів групи вибуття у звітному році не проводилась.

Зміни плану продажу не було.

Примітка 1.15 Припинена діяльність

Протягом звітнього року припинення діяльності не було.

Примітка 1.16. Похідні фінансові інструменти

Станом на 01.01.2009 ВАТ РЕАЛ БАНК не має деривативних угод, операції з похідними фінансовими інструментами у 2008 році не проводилися.

Примітка 1.17. Податок на прибуток

За звітний період ставка податку на прибуток не змінювалась.

Витрати з податку на прибуток за 2008 рік склали 959,4 тис.грн., об'єкт оподаткування, визначений відповідно до вимог податкового законодавства, становить 3837,7 тис.грн.

Обліковий прибуток банку за 2008 рік становить 2082,2 тис.грн., добуток на застосовану ставку податку на прибуток становить 520,5 тис.грн.

Розбіжності між обліковим прибутком та прибутком за правилами податкового обліку пояснюються, в першу чергу, визнанням у 2008 році податку на прибуток за минулі роки на підставі рішень податкових інспекцій м.Харкова та м.Лисичанська на загальну суму 84,1 тис.грн.

Розбіжності між обліковим прибутком та прибутком за правилами податкового обліку також пояснюються відмінностями правил обліку доходів і витрат між податковим і бухгалтерським обліком, а також встановленням обмежень при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток у податковому законодавстві. Так, в податковому обліку амортизація основних засобів та нематеріальних активів за 2008 рік складає 1286,1 тис.грн., в той час як бухгалтерська амортизація основних фондів і нематеріальних активів складає 1417,9 тис.грн.

Також у звітному році оподатковувались 940,0 тис.грн. доходів від операцій з цінними паперами, в той час як аналогічні доходи в бухгалтерському обліку складають 1449,4 тис.грн.

Відстрочені податкові активи складають 13,0 тис.грн. і пов'язані з правилами податкового обліку плати клієнтів за послуги банку (оренду індивідуальних сейфів) та попередньою сплатою процентів за кредит і комісії за ведення рахунку.

Так, за „правилом першої події” всі надходження оподатковуються за датою зарахування коштів незалежно від періоду визнання доходів.

Станом на кінець дня 31.12.2008 клієнтами сплачено за оренду сейфів за періоди, що не настали, 50,5 тис.грн., проценти за кредит у сумі 1,0 тис.грн. та плати за ведення рахунку в сумі 0,3 тис.грн. Ці кошти будуть визнані доходами протягом 2009 року.

Тимчасових різниць, пов'язаних з фінансовими інвестиціями в асоційовану компанію, за звітний період не було. Витрат або доходу з податку на прибуток, пов'язаних з прибутком або збитком від діяльності, що припинена, за звітний період не було. Тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню, податкових збитків і невикористаних податкових пільг, пов'язаних з невизнанням відстроченого податкового активу, у звітному періоді не було.

Примітка 1.18. Власні акції, викуплені в акціонерів

Згідно зі статтею 32 Закону України „Про господарські товариства” банк має право придбати в акціонерів оплачені ними акції для їх наступного перепродажу, розповсюдження серед своїх працівників або анулювання в строк не більше одного року з дати їх придбання. Рішення про придбання власних акцій приймає Правління банку, відповідно до п.7.4.7. Статуту банку. Також рішення про викуп акцій банку може бути прийняте загальними зборами акціонерів.

У рішенні про придбання власних акцій повинна бути визначена мета, тип та категорія акцій, їх кількість, ціна придбання, строк оплати та строк придбання, а також порядок та строк прийняття банком заяв акціонерів про продаж. Це рішення повідомляється акціонерам банку згідно з п.2.4. „Положення про придбання, реалізацію та анулювання акціонерними товариствами акцій власного випуску” затвердженого Рішенням Державної комісії з цінних

паперів та фондового ринку №954 від 19.09.2006р. Акціонери, які бажають продати належні їм акції банку, повинні написати заяву на ім'я Голови Правління банку або його заступника.

Розрахунки за придбані банком акції здійснюються на підставі договорів купівлі-продажу акцій банку в трьох примірниках (по одному примірнику кожній стороні, третій примірник – Реєстратору) та актів прийому-передачі цінних паперів в двох примірниках – по одному кожній із сторін за договором.

Банк може придбавати власні акції за номінальною вартістю та за ціною, вищою чи нижчою, ніж номінальна вартість. У випадку придбання власних акцій банку за ціною, вищою, ніж номінальна вартість, сума, що перевищує номінальну вартість, сплачується з рахунку №5010 „Емісійні різниці” в межах пасивного залишку за вказаним рахунком. У разі придбання власних акцій банку за ціною, нижчою, ніж номінальна вартість, сума різниці між номінальною вартістю та ціною викупу, відображається за кредитом рахунку №5010 „Емісійні різниці”.

Згідно ст.33 Закону України „Про банки та банківську діяльність” про укладені угоди про викуп власних акцій банк письмово повідомляє Національний банк України протягом 5 робочих днів з дати укладення угод електронною поштою на відповідну скриньку.

Про намір банку придбати загальну кількість власних акцій у розмірі 10 і більше процентів загальної емісії банк письмово повідомляє Національний банк України за 15 календарних днів до укладення угод.

Документи на викуп акцій банку оформляються при явці акціонера – фізичної особи, або довіреної особи, при наданні доручення, засвідченого нотаріально чи у порядку, передбаченому чинним законодавством України при пред'явленні паспорта, сертифіката/виписки з реєстру акціонерів (за наявності).

Перереєстрацію прав власності на акції банку здійснює реєстратор, який веде реєстр акціонерів ВАТ РЕАЛ БАНК. Реєстратор повинен виконувати всі дії стосовно переходу прав власності на акції протягом трьох робочих днів з дати прийняття документів, які передбачені Положенням „Про порядок ведення реєстрів власників іменних цінних паперів”, або відмовити від вчинення цих дій, при цьому письмово повідомити про причину відмови. Підтвердженням проведення операції по перереєстрації прав власності на акції банку є письмова відповідь реєстратора, яка підтверджує вчинення дій. Реєстратор передає (надсилає) її сторонам, рахунки яких були задіяні в операції. Якщо операція призводить до зміни кількості цінних паперів на особових рахунках, вищевказана письмова відповідь оформляється у вигляді виписки про виконану операцію.

Лисичанська філія Банку має право на викуп акцій у акціонерів у випадку прийняття відповідного рішення загальними зборами акціонерів чи Правлінням Банку.

Протягом 2008 року банк здійснив викуп власних акцій у двох акціонерів банку у кількості 15 простих іменних акцій загальною номінальною вартістю 1,50 грн. Викуплені власні акції банку протягом звітного періоду були реалізовані одному існуючому акціонеру банку за номінальною вартістю.

Примітка 1.19. Доходи та витрати

Доходи - це збільшення економічних вигод протягом звітного періоду у формі збільшення активів або зменшення зобов'язань, що призводить до збільшення власного капіталу (за винятком збільшення капіталу за рахунок внесків акціонерів).

Витрати - зменшення економічної вигоди у звітному періоді у формі відпливу або використання активів, або виникнення заборгованості, що веде до зменшення власного капіталу і не є розподілом між акціонерами.

Усі доходи поділяються на процентні, комісійні, результат від торговельних операцій, інші операційні доходи, інші доходи, доходи від повернення раніше списаних активів.

Усі витрати поділяються на процентні, комісійні, інші операційні витрати, загальні адміністративні витрати, витрати на формування спеціальних резервів, податок на прибуток.

Перші чотири групи доходів та перші три групи витрат безпосередньо пов'язані з банківською діяльністю, визначеною Законом України „Про банки та банківську діяльність”.

Інші доходи враховують небанківські операційні доходи, що не відносяться до основної діяльності банку, але забезпечують здійснення банківської діяльності.

До доходів від повернення списаних активів належить зменшення резервів, сформованих під активні операції та на покриття ризиків та витрат, а також повернення раніше списаних активів та доходів минулих років, які були визнані банком безнадійними щодо отримання.

Загальні адміністративні витрати – це операційні витрати, пов'язані із забезпеченням діяльності банків. До них належать витрати на утримання персоналу (заробітна плата, витрати на соціальне забезпечення, обов'язкові нарахування, страхування, додаткові виплати, премії, навчання тощо); амортизація необоротних активів; витрати на утримання та експлуатацію основних засобів і нематеріальних активів (ремонт, страхування), інші експлуатаційні витрати (комунальні послуги, охорона тощо); витрати на зв'язок (поштові, телефонні, факс тощо); сплата податків та інших обов'язкових платежів, крім податку на прибуток, та інші витрати, спрямовані на обслуговування та управління банком.

Витрати на формування спеціальних резервів банку - це витрати на покриття можливих збитків від зменшення корисності активів банку та списання безнадійних активів.

Доходи та витрати визнаються такими, що належать до звітного періоду, до якого вони відносяться, незважаючи на те, коли отримується або виплачується готівка чи її еквівалент. У звіті до відповідної статті включаються нараховані суми доходів і витрат за кожним фінансовим інструментом на звітну дату в межах принципу обережності. Винагороди, комісійні та інші прибутки реєструються в міру виконання операцій. Дивіденди, які отримуються, визнаються в тому періоді, в якому банк отримує інформацію про їх оголошення.

Метод нарахування полягає у врахуванні та оцінці доходів та витрат в період здійснення економічних операцій, незалежно від того, коли були отримані або сплачені кошти. Метод нарахування передбачає, що сплата платежів або отримання коштів буде здійснюватися у майбутньому. Згідно із принципом нарахування всі доходи і витрати банку, що належать до звітного періоду, відображаються у цьому ж періоді. Принцип методу нарахування застосовується в межах принципу обережності для недопущення переоцінки доходів банку та недооцінки витрат банку. Якщо отримання доходів є сумнівним, то врахування цих доходів здійснюється за касовим методом. При застосуванні касового методу облік доходів та витрат здійснюється у момент їх надання (сплати), а не у момент їх виникнення.

Процентними доходами і витратами вважаються доходи і витрати, які обчислюються пропорційно часу і сумі активу або зобов'язання. До процентного доходу за борговими цінними паперами у портфелі банку належать тільки проценти, нараховані за такими цінними паперами після їх придбання. Комісійними доходами і витратами вважаються доходи і витрати, які обчислюються пропорційно сумі активу чи зобов'язання незалежно від часу або є фіксованими.

Визнання процентних та дисконтних доходів і витрат у звіті про фінансові результати здійснюється на принципах нарахування і відповідності. Процентні доходи нараховуються регулярно, не рідше одного разу на місяць та відображаються за балансом наприкінці кожного місяця або по закінченню строку утримання цінного паперу в портфелі банку. Комісійні доходи нараховуються або отримуються після надання послуги відповідно до умов договору. Дисконт або премія за цінними паперами амортизується протягом періоду з дати придбання до дати їх погашення методом ефективної ставки відсотка. Якщо величина дисконту (премії) складає менше 1% від суми номіналу, то амортизація не здійснюється. У такому разі вся сума дисконту (премії) збільшує (зменшує) процентні доходи під час первісного визнання. На принципах нарахування і відповідності базується й облікова політика банку щодо комісійних доходів та витрат.

Згідно з принципом нарахування статті доходів і витрат враховуються та оцінюються в момент продажу активу або в міру надання послуг. Згідно з принципом відповідності витрати, а також доходи, пов'язані з цими витратами, визнаються у бухгалтерському обліку в

один і той самий звітний період. Але якщо в останні дні звітного періоду не можна визначити точну суму доходу через відсутність необхідних даних для його визначення, то такий дохід враховується в наступному періоді, незважаючи на те, що послуга надана у попередньому.

Доходи та витрати за операціями визнаються в бухгалтерському обліку у тому звітному періоді, до якого вони належать, в міру надання банком послуг.

Проценти за кредитами юридичних осіб обліковуються щоденно (у разі необхідності не рідше одного разу на місяць), за кредитами фізичних осіб – один раз на місяць. Якщо на дату нарахування неможливо визначити дохід за останні 2-3 дні поточного місяця, то такий дохід визнається наступного місяця. Відповідно до внутрішнього положення банку під час нарахування відсотків за фінансовими інструментами застосовується метод ефективної ставки відсотка до інструментів зі строком дії понад 1 рік. Коригування доходів/витрат здійснюється у випадках, якщо коефіцієнт відхилення ефективної ставки від номінальної (критерій несуттєвості) перевищує 0,3. Нарухування процентів за кредитами юридичних і фізичних осіб виконуються у відповідності до умов договору. По закінченню строків дії кредитних договорів відсотки не нараховуються.

Комісійні доходи за оформлення та ведення кредитної справи сплачуються позичальником згідно з кредитною угодою і обліковуються на момент їх надходження на рахунках 6-го класу без відображення їх на рахунках нарахованих доходів (касовий метод). Комісійні доходи за наданими гарантіями, що є фіксованими та/або отримані на дату балансу обліковуються за касовим методом, без відображення їх на рахунках нарахованих доходів.

Відсотки (доходи та витрати) по МБК, МБД, МФК, незнижуваним залишкам коштів на кореспондентських рахунках, депозитам СГ в національній та іноземній валюті нараховуються щоденно. Відсотки по МБК, МФК, незнижуваним залишкам коштів на кореспондентських рахунках нараховуються з дня зарахування коштів на відповідний рахунок по день, який передує поверненню коштів. Відсотки по МБД, депозитам СГ нараховуються з дня, наступного за днем зарахування коштів на відповідний рахунок, по день, який передує поверненню коштів. У випадку укладення угоди в останній робочий день місяця проценти нараховуються з урахуванням неробочих днів, що залишились до кінця місяця, якщо такі є.

Комісійні доходи за розрахункове обслуговування кореспондентських рахунків „лоро” відображаються методом нарахування по факту здійснення операцій. Комісійні витрати за розрахункове обслуговування кореспондентських рахунків „ностро” відображаються касовим методом у разі утримання банками-кореспондентами комісійної винагороди по факту здійснення кожної операції та методом нарахування у разі утримання банками-кореспондентами сукупної суми комісійних винагород за операціями, здійсненими у розрахунковому періоді. Комісійні доходи-витрати за операціями купівлі-продажу готівкової валюти, у тому числі зношеної іноземної готівковою валюти та банкнот іноземної валюти на інкасо, нараховуються по факту здійснення операції.

Витрати та доходи, які не можуть бути точно оцінені на момент отримання або надання послуги (проценти на вільний залишок коштів на рахунку, комісії за розслідування, ручну обробку платежів, тощо) обліковуються у банку на час надходження відповідних документів від банків-контрагентів. У разі непогашення банком-контрагентом заборгованості за нарахованими доходами в строк, передбачений угодою, наступного робочого дня несплачена сума обліковується на відповідних рахунках прострочених нарахованих доходів за коштами в інших банках.

Доход і витрати визнаються за кожним видом діяльності (операційної, інвестиційної, фінансової) банку. Критерії визнання доходу і витрат застосовуються окремо до кожної операції банку. Кожний вид доходу і витрат відображається в бухгалтерському обліку окремо.

Доходи (витрати) за одноразовими послугами, кошти, за які отримані (сплачені) у звітному періоді, у якому послуги фактично надані (отримані), визнаються без відображення за рахунками нарахованих доходів (витрат). Доходи (витрати) за безперервними послугами

визнаються щомісяця протягом усього строку дії угоди про надання (отримання) послуг і відображаються в бухгалтерському обліку за принципом нарахування. Доходи (витрати) за послугами, що надаються поетапно визнаються після завершення кожного етапу операції протягом дії угоди про надання (отримання) послуг і відображаються в обліку за принципом нарахування. Нарахування доходів (витрат) здійснюється з дати оформлення документа, що підтверджує надання (отримання) послуги. Доходи (витрати) за послугами з обов'язковим результатом визнаються за фактом надання (отримання) послуг або за фактом досягнення передбаченого договором результату.

При визнанні процентних, дисконтних та комісійних доходів і витрат принципи нарахування та відповідності застосовуються за таких умов:

– якщо фінансовий результат операції, пов'язаної з наданням (отриманням) послуг, може бути досить точно оцінений;

– якщо доходи або витрати відповідають виникненню реальної заборгованості (за дебетом у разі доходу і за кредитом у разі витрат).

– Вищевказані умови можна вважати виконаними, якщо:

– є угода про надання (отримання) послуг, яка має юридичну силу;

– є документи, які підтверджують повне або часткове надання (отримання) послуг (акт приймання-передавання, платіжна вимога-доручення, тощо).

За цих умов доходи (витрати) за операцією з надання (отримання) послуг визнаються у бухгалтерському обліку в міру їх надання (отримання).

У разі невиконання вищевказаних умов принципи нарахування та відповідності застосовуються в межах принципу обережності, за яким неприпустима як переоцінка активів або доходів банку, так і недооцінка зобов'язань та витрат банку. Тобто банк повинен:

– враховувати доходи від наданої послуги у розмірі витрат, пов'язаних з наданням такої послуги, якщо є впевненість в отриманні цих доходів;

– якщо немає впевненості в отриманні доходів, враховуються тільки витрати.

Доходи за такими операціями обліковуються при їх фактичному отриманні.

При визначенні кількості днів, для розрахунку процентів використовуються кілька методів, а саме: метод „факт/факт“; метод „факт/360“; метод „30/360“. Умови щодо нарахування процентів визначаються угодою про надання тієї чи іншої послуги.

Комісійні доходи і витрати - операційні доходи і витрати за наданими (отриманими) послугами, сума яких обчислюється пропорційно сумі активу або зобов'язання чи є фіксованою; в окремих випадках суми їх можуть обчислюватися пропорційно часу і сумі зобов'язання. Комісії за наданими (отриманими) послугами залежно від мети їх оцінки та основи обліку пов'язаного з ними фінансового інструменту поділяються на:

– комісії, що є невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту (комісії за ведення кредитної справи позичальника, комісії за оцінку гарантій, застав тощо);

– комісії, що отримуються (сплачуються) під час надання послуг (комісії за розрахунково-касове обслуговування клієнтів, комісії за обслуговування кредитної заборгованості тощо);

– комісії, що отримуються (сплачуються) після виконання певних дій (за операціями на валютному ринку та ринку банківських металів для клієнтів тощо).

Комісії, що визнаються в складі первісної вартості фінансового активу (зобов'язання), впливають на визначення сум дисконту та премії за цими фінансовими інструментами та є невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструмента.

Заборгованість за доходами вважається сумнівною, якщо є невпевненість у її погашенні боржником. За умови визнання основного боргу сумнівною заборгованість за нарахованими доходами також визнається сумнівною щодо отримання і відображається на відповідних рахунках обліку сумнівної заборгованості за нарахованими доходами. Основні критерії визнання доходів сумнівними – якщо платіж за основним боргом прострочений понад 180 днів або відсотки за ним прострочені понад 60 днів; якщо заборгованість за основним боргом визнана сумнівною.

Прострочені нараховані доходи за міжбанківськими операціями вважаються сумнівними у випадку непогашення заборгованості за нарахованими доходами протягом 33 календарних днів із дня обліку її на рахунках прострочених нарахованих доходів на підставі рішення Правління банку. Нараховані відсотки (доходи), які не погашаються позичальником у строк, обумовлений у кредитній угоді, вважаються простроченими і обліковуються на відповідних балансових рахунках. Сумнівна заборгованість визнається безнадійною за рішенням Правління банку і списується за рахунок резерву під нестандартну заборгованість, згідно з чинним законодавством. Відшкодована за рахунок резерву заборгованість обліковується на позабалансовому рахунку до закінчення строку позовної давності.

Отримані доходи, які відносяться до майбутніх періодів, обліковуються, як доходи майбутніх періодів. Здійснені витрати та платежі, які відносяться до майбутніх періодів, обліковуються, як витрати майбутніх періодів.

Визнані банком доходи та витрати відображаються в бухгалтерському обліку із застосуванням принципів нарахування, відповідності та обачності. Бухгалтерський облік нарахованих доходів та витрат здійснюється не рідше одного разу на місяць за кожною операцією окремо.

Примітка 1.20. Іноземна валюта

Активи, зобов'язання, доходи та витрати в іноземній валюті відображалися на балансі за офіційними обмінними курсами гривні до іноземних валют, встановленими Національним банком України на дату їх виникнення.

Операції з іноземною валютою за балансовими рахунками (у разі їх первісного визнання) відображаються за такими курсами:

1) за офіційним валютним курсом на дату валютування відображається іноземна валюта в подвійній оцінці - за номіналом та в гривневому еквіваленті (доходи та витрати, що нараховані, отримані або сплачені в іноземній валюті; усі зарахування та списання з кореспондентського рахунку, у тому числі внесок в іноземній валюті до статутного капіталу, куплена-продана іноземна валюта тощо);

2) за ринковим курсом гривні відображаються в разі купівлі-продажу іноземної валюти за гривні

3) за офіційним валютним курсом гривні відображаються на дату нарахування, отримання і сплати доходів та витрат в іноземній валюті. У разі здійснення виправних проводок за рахунками доходів і витрат сума в гривнях за проводкою сторно має дорівнювати сумі в гривнях за помилковою проводкою;

4) за офіційним валютним курсом на дату укладення установчого договору в разі внеску в іноземній валюті до статутного капіталу гривні відображаються за рахунком №3630 „Внески за незареєстрованим статутним капіталом”.

Різниця, що виникає при оцінці внеску за офіційним валютним курсом на дату внесення коштів в іноземній валюті та оцінці внеску за офіційним валютним курсом на дату укладення установчого договору при формуванні статутного капіталу за участю іноземних інвесторів (а в разі збільшення статутного капіталу банку - на дату прийняття рішення про збільшення статутного капіталу), відображається за рахунком №6204 „Результат від торгівлі іноземною валютою та банківськими металами”:

1) за офіційним валютним курсом на дату сплати авансу (попередньої оплати) гривні відображаються в разі придбання за іноземну валюту немонетарних активів (запасів, основних засобів, нематеріальних активів тощо) та отримання робіт і послуг;

2) за офіційним валютним курсом на дату одержання авансу (попередньої оплати) в іноземній валюті гривні відображаються в разі надання послуг, виконання робіт, реалізації немонетарних активів.

Переоцінка усіх монетарних та немонетарних статей в іноземній валюті здійснюється при зміні офіційного валютного курсу та на дату балансу.

Результати переоцінки активів і зобов'язань відображаються за статтею „Результат від торгівлі іноземною валютою” Звіту про фінансові результати за балансовим рахунком №6204.

Політика керівництва банку щодо ризику збитків унаслідок зміни курсу іноземної валюти ґрунтується на прогнозі девальвації національної грошової одиниці відносно вільно конвертованих валют, а також моніторингу зміни курсів вільно конвертованих валют на міжнародних ринках.

З метою мінімізації валютного ризику або небезпеки втрат банку, пов'язаних зі зміною курсів іноземних валют у ході укладення угод на здійснення валютних операцій у ВАТ РЕАЛ БАНК використовуються різні методи, в тому числі:

- прагнення мати максимально можливу кількість „закритих валютних позицій” при неможливості мати структурну збалансованість активів і пасивів;
- зміна терміну сплати, тобто у контрактах передбачається можливість дострокової сплати, або сплата пені за несвоєчасну сплату;
- форвардні угоди;
- операції типу „своп”;
- кредитування в іноземній валюті;
- підбір валют, курси яких „плавають” в протилежних напрямках, що робить вартість всього кошика валют більш стабільним.

Крім перелічених методів, які є запобіжними заходами, банк використовував внутрішні методи контролю за відповідністю щоденних фактичних значень встановленим Національним банком України значенням нормативів валютної позиції. Протягом звітнього року порушень цих нормативів не було.

Примітка 1.21. Взаємозалік статей активів та зобов'язань

Протягом звітнього року у ВАТ РЕАЛ БАНК не проводився взаємозалік активів і зобов'язань балансу.

Примітка 1.22. Звітність за сегментами

„Фінансова звітність за сегментами” визначає методологічні засади формування інформації про доходи, витрати, фінансові результати, активи і зобов'язання звітних сегментів та її розкриття у фінансовій звітності.

У ВАТ РЕАЛ БАНК визначені такі сегменти:

- послуги корпоративним клієнтам;
- послуги фізичним особам;
- інші операції, якщо дохід за цим сегментом становить 10% або більше від загального доходу (уключаючи банківську діяльність у межах сегмента).

Ціноутворення між сегментами складається на базі ринкової вартості послуг з урахуванням умов і кон'єктури регіону.

Розподіл доходів і витрат за сегментами здійснюється з виділенням основних операцій.

Протягом 2008 року облікова політика сегмента не змінювалась, порівняльна інформація не перераховувалась.

Примітка 1.23. Ефект змін в обліковій політиці та виправлення суттєвих помилок

У звітному році облікова політика банку не змінювалась, суттєвих помилок не було, зіставлена інформація у фінансових звітах не перераховувалась і повторно не надавалась.

Статті фінансових звітів минулих періодів не перераховувались.

Фактів повторного оприлюднення виправлених фінансових звітів не було